

KUŞADASI YEREL KİMLİK ÇALIŞTAYI
YEREL TARİH, KÜLTÜR SANAT ÇALIŞMA GRUBU

Grup Katılımcıları: Ali Ergül (Yerel Tarih), Eylem Akgün (KUAKMER), Şefik Sözer (KEGEV) , Zerrin Boratav Bağçivan (KUAKMER), S. Burçak Çıkıkcı (Yerel Katılımcı)

Raportör: S. Burçak Çıkıkcı

Çalışma Grubu, Kuşadası ve Aydın'da Yerel Tarih, Kültür ve Sanat konularında yer alan farklı meslek gruplarından 5 kişinin katılımıyla KUAKMER'de gerçekleştirilmiştir. Toplantı önceden belirlenmiş gündem maddelerinden üzerinden ilerlemiştir.

GÜNDEM

- 1- Çalıştay Yürütme Kurulu Toplantı Notu'nun değerlendirilmesi.
- 2- Daha önceki çalıştaylara ve çalışmalara yönelik deneyim paylaşımı
- 3- Belirlenen çalıştay takvimine yönelik öneri etkinlikler
- 4- Yerel Tarih, Kültür ve Sanat Çalışma grubu takviminin oluşturulması
- 5- Gelecek toplantının planlanması

- Çalıştay Yürütme Kurulu'nun toplantı notu incelendi. 6-7 Ekim'de olması planlanan çalıştay için hazırlıkların yapılması kararlaştırıldı. Bu kapsamda çalışma grubunun çalışmaya sunabileceği bir ön çalıştay yaparak daha kapsayıcı ve katılımcı bir çalıştay kurgusu oluşturulması uygun bulunmuştur.
- Bu çerçevede;
  - Yakın zamanda çalıştay düzenlemiş olan ADÜ'ye ve Başak Hoca'ya danışılması, Mayıs ayında gerçekleştirilen Aydın İli Turizm Çalıştayı raporunun incelenmesi
  - Kapsayıcı olabilmek adına Yerel Tarih, Kültür ve Sanat çalışmalarında bulunan kişi, kurum ve kuruluşların listelerinin hazırlanması planlanmıştır.
- Ön çalıştayın ayrı ayrı yerel tarih, kültür ve sanat başlıklarında ele alınması ve Mahalle şenliklerinin bir paçası olarak ele alınması
- Çalıştay için danışmanlık hizmeti alınması planlanırsa bütçe karşılaması yapılmasına yönelik Yürütme Kurulu'na sorunun iletilmesi
- Yürütme Kurulu tarafından iletilen "Çalıştay 1.Aşama İçerikler Ekler" tablosu doldurulmuştur. Eklerde daha detaylı doldurulması düzenlenerek iletilecektir.

- İzmir Tarihi Liman Kenti Alan Yönetim Planı'nda tanımlanmış eylemler incelenerek bu çalıştay kapsamında nasıl ele alınacağına dair görüş alışverişinde bulunarak ekler dosyası düzenlenmiştir.
  - Oluşturulabilecek örnek eylemler;
  - **HEDEF:** Kuşadası Yerel Tarihi Bilgi ve Belge Merkezi'nin oluşturulması
    - **Eylem:** Kuşadası Yerel Tarih Arşivi ve Kütüphanesi oluşturulacak ve oluşturulan arşivin ve kütüphanenin yönetiminin kurumsal bir yapısı oluşturulacaktır.
    - **Eylem:** Kuşadası Yerel Tarihi ile ilgili yayınlanan ve yayınlanması planlanan eserler bilimsel, belgesel ve amatör tarih çalışmaları başlıkları altında kategorileştirilecek ve yayımlanacak eserlerin belirlenmesi yerel ve akademik çevrelerden oluşan bir kurul tarafından programlanacaktır.
    - **Eylem:** Kuşadası Yerel Tarihine ait haritalar, fotoğraflar, kartpostallar, mektuplar, günlükler, romanlar, filmler, şiirler, Kuşadası şarkı ve türküleri, hatıratlar, seyahatnameler, anılar, ulusal veya uluslararası düzeyde yapılmış sözlü tarih çalışmaları, dönem tabelaları, reklam malzemeleri, bunlarla ilgili objeler, kıyafetler, mutfak malzemeleri, alanda geçmiş dönemlerde bulunmasına rağmen günümüze ulaşmamış kültür varlıklarından geriye kalan bezeme, tefriş vb. unsurlar tarihi tanımlayan öğeler olarak farklı koleksiyonlar altında bir araya getirilerek bilgi ve belge merkezinde ilgili bir bölüm oluşturulacaktır.

Benzer bir sema oluşturulması için **amaç, strateji ve hedeflerin belirlenmesi** önemlidir.

İzmir Tarihi Liman Kenti Alan Yönetim Planı benzer bir ön çalışmayla hazırlanmış ve haziran ayı sonunda yürürlüğe girmiştir. Bu plan sadece bir yöntem önerisi olarak sunulmaktadır. Görsel, bu eylem planından bir bölüm göstermektedir. Planda 6 amaç belirlenmiş, bunlarla birlikte 34 hedef ve 558 eylem tanımlanmıştır.

5 yıllık bir süreci kapsayan bu eylem planına bu linkten erişim sağlayabilirsiniz. İTLK Alan Yönetim Planı 2022-2027: <https://kvmgm.ktb.gov.tr/Eklenti/102377,uyup—izmir-tarihi-liman-kenti-yonetim-planipdf.pdf?0>

Türkiye'deki UNESCO Dünya Mirası Listesi, Geçici Listesi ve Koruma alanlarına ait yapılmış olan yönetim planlarına bu adres üzerinden ulaşabilirsiniz. <https://kvmgm.ktb.gov.tr/TR-204384/ulusal-yonetim-planlari.html>

Yapılabilecek benzer çalışmalardan örnekler iletiyorum:

MİRAS DEĞERLERİ FIRSATLAR		
KONU BAŞLIĞI	İÇERİK	FIRSATLAR
Arkeolojik Miras	ARKEOLOJİK MİRAS	
	ARKEOLOJİK SİTLER	
	KORUNMA DURUMU/BAKIMI	
	KAZI VE GÜVENLİK DURUMU	
	ARKEOLOJİK MİRASIN BELGELENMESİ	
	ARKEOLOJİK MİRASIN SUNUMU	
Tarihi Miras	SİT SINIRLARI	
	TARİHİ MİRASIN BELGELENMESİ	
	TARİHİ MİRASIN SUNUMU	
	DİNİ YAPILAR	
	TİCARET YAPILARI	
	SU YAPILARI	
Mimari Miras	SİVİL MİMARLIK ÖRNEKLERİ/KONUT YAPILARI	
	KONAKLAMA YAPILARI	
	KAMU YAPILARI	
	KÜLTÜR SANAT YAPILARI	
	ENDÜSTRİYEL MİRAS	
	ULAŞIM YAPILARI	
	EĞİTİM YAPILARI	
	SAĞLIK YAPILARI	
	MİMARİ MİRASIN BELGELENMESİ	
	MİMARİ MİRASIN SUNUMU	
Doğal Miras	DOĞAL SİT ALANLARI	
	BİTKİ ÖRTÜSÜ/AĞAÇ VARLIĞI	
	DERE YATAKLARI/DENİZ VE KORDON	
	YERALTI SULARI	
	DOĞAL MİRASIN BELGELENMESİ	

Tanımlanmış Örnek Eylemler:

Tablo 64: İzmir Tarihi Liman Kenti Yönetim Planı Amaçlar, Hedefler, Faaliyetler Özet Tablosu

	İçerik	Hedef	Strateji	Faaliyet	
Amaç 1: İzmir Tarihi Liman Kentinin Doğal ve Kültürel Miras Değerleri Bütüncül Olarak Korunacaktır	Kültürel Miras	Hedef 1.1: İzmir Tarihi Liman Kenti Tarihinin Araştırılmasına Yönelik Bilimsel Çalışmalar Desteklenecektir.	Araştırma çalışmaları	38	
		Hedef 1.2: İzmir Tarihi Liman Kenti Bilgi ve Belge Merkezi oluşturulacaktır.	Kurumsallaşma Belgeleme ve Arşiv Oluşturma		
		Hedef 1.3: İzmir Tarihi Liman Kenti Miras Yönetim Sistemi Oluşturulacaktır.	Miras Yönetim Sisteminin Etkinleştirilmesi		
		Hedef 1.4: İzmir Tarihi Liman Kenti Miras Öğelerinin ve Alanlarının Koruma Etkinliği Artırılacaktır.	Koruma ve Bakım Uygulamaları		
	a. Mimari Miras	Hedef 1.5: Yönetim Alanı ve Bağlantı Noktaları Mimari Mirasının Koruma Etkinliği Artırılacaktır.	Kent İçi Sur Yapıları ve Su Kemerleri Koruma Çalışmaları Han Yapıları Koruma Çalışmaları Cami, Mescit ve Türbe ve Hazirelerin Korunması Kiliseler Koruma Çalışmaları Havralar, Kortejolar ve Cemaat Yapıları Koruma Çalışmaları Hamam Yapıları Koruma Çalışmaları Tarihi Otel Yapıları Koruma Çalışmaları Sivil Mimarlık Örnekleri Koruma Çalışmaları Kültürel Öğeler Koruma Çalışmaları	100	
	b. Arkeolojik Miras	Hedef 1.6: Arkeolojik Miras Alanlarının Koruma Etkinliği Artırılacaktır.	Belgeleme Çalışmalarının Bütünleştirilmesi Koruma Etkinliğinin Artırılması Kazı Çalışmaları Programının Oluşturulması Smyrna Antik Kenti Koruma Uygulamaları Eski Smyrna Kazı Çalışmaları ve Koruma Uygulamaları Yeşilova Höyüğü Koruma Uygulamaları Yassitepe Höyüğü Koruma Uygulamaları	47	
	c. SOKÜM Değerleri	Hedef 1.7: Alanın somut olmayan kültürel miras değerleri yaşatılacaktır.	SOKÜM'ün Korunması ve Yaşatılması	9	
	Doğal Miras	Hedef 1.8: Yönetim Alanı Doğal Mirasının Koruma Etkinliği Artırılacaktır.	Koruma Statüsü ve Koruma Sınırlarının Yeterliliğinin Sağlanması	4	
		Hedef 1.9: Yönetim Alanı ve Bağlantı Noktalarının Tarihsel Peyzajı araştırılacak ve Günümüz Peyzajı Belgelenecek, Yaşatılmasına Yönelik Çalışmalar yürütülecektir.	Doğal Miras ve Peyzaj Unsurlarının Tanımlanması, Belgelenmesi	5	
		Hedef 1.10: Yönetim Alanı ve Bağlantı Noktalarının peyzajı yerel ve alana özgü bitki türleri ile güçlendirilecektir.	Doğal Mirasın Korunması ve Bakımı	7	
	Amaç 1 Faaliyet Toplamı				210

Amaç 1: İzmir Tarihi Liman Kentinin Doğal, Tarihi ve Kültürel Miras Değerleri Bütüncül Olarak Korunacaktır								
Hedefler	Eylemler	Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	Paydaş Kurum ve Kuruluşlar	Süre (Yıl)				
				1	2	3	4	5
Kültürel Miras								
Hedef 1.1: İzmir Tarihi Liman Kenti Tarihinin Araştırılmasına Yönelik Bilimsel Çalışmalar Desteklenecektir.	Faaliyet 1.1.1: İzmir Tarihi Liman Kenti Yönetim Alanı ve Bağlantı Noktaları sınırları alanın bütüncül ve etkin biçimde korunmasına olanak sağlayacak biçimde; Yönetim Planı içeriği, alanın tarihsel geçmişi ve ilişkili olduğu bölgelerin değerlendirilmesi kapsamında yapılacak çalışmalar doğrultusunda güncellenecektir.	KTB Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Md., Alan Başkanlığı	İzBB, Konak, Bayraklı ve Bornova Belediyeleri, İzmir 1 No.lu KVKBK, Yönetim Alanı ve Bağlantı Noktaları Kazı Başkanlıkları, İlgili Üniversiteler, İlgili Meslek Odaları					
	Faaliyet 1.1.2: Yönetim Alanı sınırları içerisinde koruma altına alınmış olan ve varlığı bilinmesine karşın günümüze aktarılamamış kültürel mirasın (anıt eserler, sivil mimarlık örnekleri, anıtlar, özelleşmiş mekanlar, sokak isimleri, mahalle isimleri, dönemsel olarak gerçekleştirilmiş etkinlikler, anı değeri olan mekanlar vb.) her öge ve alan için ayrıntılı belgelenmesi, tarihçesinin oluşturulması ve kataloglanması sağlanacaktır.	İzBB-APİKAM, Konak Belediyesi, İZTO	Alan Başkanlığı, Bayraklı, Bornova Belediyeleri, İlgili Üniversiteler, İZKA, İlgili Meslek Odaları, STK'lar					
	Faaliyet 1.1.3: Yönetim Alanı ve Bağlantı Noktaları ile etkileşmiş, alanda yaşamış, alana göçle gelmiş, alanda çeşitli sektörlerde ticari ve ekonomik faaliyetlerde bulunmuş yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası aktörlerle sözlü tarih çalışmaları yürütülecektir.	İzBB-APİKAM	Alan Başkanlığı, İlgili Üniversiteler, İlgili Meslek Odaları					
	Faaliyet 1.1.4: İzmir Körfezi öncelikli olmak üzere Ege Denizi'nde İzmir Tarihi Liman Kenti ve Bağlantı Noktaları ile ilgili sualtı kültür mirasının tespiti ve araştırılmasına yönelik çalışmalar ilgili kurumların işbirliği ile yürütülecektir.	KTB Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Md., İlgili Üniversiteler	İzBB, Alan Başkanlığı, DEÜ Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enst., TİNA Vakfı					
	Faaliyet 1.1.5: Smyrna Antik Kenti'nin antik dönem liman izlerinin belirlenmesi ve İzmir Körfezi'nin kıyı jeomorfolojisinin araştırılması amacıyla, delgi sondaj çalışmaları ve araştırmalar ilgili kurumların işbirliği ile yürütülecektir.	KTB Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Md., İzmir Müzesi Müdürlüğü, İzBB	Smyrna Antik Kenti Kazı Başkanlığı, Alan Başkanlığı, Konak Belediyesi, İlgili üniversiteler, TİNA Vakfı					
	Faaliyet 1.1.6: Eski Smyrna antik kıyı çizgisi ve limanın fiziki yerinin saptanabilmesi, peyzaj özelliklerinin yüzyıllar içerisindeki değişiminin tespit edilmesine yönelik paleocoğrafik araştırmalar yürütülecek, karot ve sistematik delgi sondajlar yapılacaktır.	KTB Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Md., İzmir Müzesi Müdürlüğü, İzBB, Bayraklı Ören Yeri (Eski Smyrna) Kazı Başkanlığı, İlgili Üniversiteler	Bayraklı Belediyesi, Alan Başkanlığı, İlgili üniversiteler, TİNA Vakfı					
Hedef 1.2: İzmir Tarihi Liman Kenti Bilgi ve Belge Merkezi oluşturulacaktır.	Faaliyet 1.2.1: APİKAM'ın İzmir Tarihi Liman Kentine ait arşivi, mevcut arşivin fiziki kapasitesi de iyileştirilerek güçlendirilecektir.	İzBB-APİKAM	Alan Başkanlığı					
	Faaliyet 1.2.2: APİKAM bünyesinde İzmir Tarihi Liman Kenti Arşivi ve Kütüphanesi oluşturulacak ve bu arşiv ve kütüphanenin yönetimi süreci için kurumsal bir yapı tanımlanacaktır.	İzBB-APİKAM, Alan Başkanlığı	KTB Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Md., Konak, Bayraklı ve Bornova Belediyeleri, ÇŞİ İl Md., İZKA İlgili Üniversiteler, İZTO, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Vakıflar Genel Müdürlüğü, İzmir Vakıflar Bölge Müdürlüğü, Türk Tarih Kurumu, İzmir Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü					
	Faaliyet 1.2.3: APİKAM bünyesinde İzmir Tarihi Liman Kenti Araştırma Merkezi kurulacaktır. Oluşturulan merkezde İzmir Tarihi Liman Kenti arşivi, kütüphanesi ve dijital bilgi sistemi yer alacaktır. Merkez alanla ilgili yapılmış araştırma ve çalışmalardan elde edilen bilgi, belge ve dokümanların arşive aktarılması, dijital platformda araştırmacıların hizmetine sunulması ve ulusal ve uluslararası arşiv veri tabanlarının birbiri ile entegre edilmesine yönelik ortak projeler geliştirilecektir.	İzBB-APİKAM	Alan Başkanlığı, İlgili ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerin arşiv ve kütüphaneleri					